Max Peter

https://romanianstampnews.blogspot.ro/2016/02/

marți, 2 februarie 2016

Cum a reuşit statul român să devină co-proprietar pe bunurile private deținute de sute de mii de cetățeni şi cum i-a transformat peste noapte pe aceştia în potențiali infractori (1)

Problema legislației referitoare la patrimoniul cultural mobil am amintit-o în mai multe articole publicate în cei peste cinci ani de când scriu pe acest blog. Am făcut şi referiri la unele atribuții care ar fi trebuit să revină Ministerului Culturii (şi instituțiilor sale subordonate), dar şi Academiei Române. Ambele structuri sunt finanțate din bani publici (prin bugetul de stat) şi ar trebui (ca un rezultat firesc al acestei finanțări) să se preocupe de valorile naționale şi să servească interesul public inclusiv în acest domeniu de interes destul de restrâns.

Pentru a nu face loc niciunei interpretări sau vreunei acuze de rea voință sau interese ascunse, fac precizarea că prezentul articol SE REFERĂ ÎN EXCLUSIVITATE LA MĂRCILE POŞTALE ŞI PIESELE FILATELICE şi nu face niciun fel de referire la obiecte de numismatică, de arheologie sau la alte categorii de obiecte care intră sau ar putea intra sub incidența legislației privind patrimoniul cultural mobil.

Toată acțiunea indicată în titlul articolului s-a desfăşurat prin adoptarea unui adevărat hățiş legislativ într-o perioadă de timp relativ scurtă (dacă este comparată cu activitatea unui colecționar pasionat, care se poate întinde lejer pe parcursul câtorva zeci de ani). Practic pasionatul care a început să-şi alcătuiască o colecție începând cu anii '60 ai secolului XX se vede astăzi în imposibilitate de a dispune de proprietatea sa în care a investit timp, bani şi un volum de muncă considerabil, deoarece - PAC! - peste noapte această proprietate a căpătat un regim special pe care, dacă îl încalcă, devine infractor!

Tocmai de aceea **îi avertizez pe toți colecționarii de mărci poştale şi de piese filatelice să se pună la curent cu legislația în vigoare, deoarece se poate trezi că**

statul român îi face cadou un cazier.

Situația poate fi definită în multe feluri, hilară sau ridicolă, deoarece în ansamblul bunurilor considerate (prin legislația actuală) drept bunuri de resortul patrimoniului cultural mobil, timbrele şi colecțiile filatelice au anumite caracteristici care nu sunt întâlnite la nicio altă categorie de bunuri culturale, deoarece:

1. Toate colecțiile filatelice realizate chiar de la naşterea acestei pasiuni, în secolul al XIX-lea, au fost constituite exclusiv prin efortul şi voința unor persoane particulare şi/sau de drept privat, statul neavând niciodată niciun fel de contribuție.

2. Timp de peste o sută de ani statul român nu şi-a arătat niciodată şi în niciun fel interesul pentru cultivarea, sprijinirea, finanțarea sau susținerea sub orice altă formă a filateliei ca activitate organizată (nu poate intra aici perioada comunistă în care filatelia a fost folosită ca mijloc de propagandă de către organele de partid).

3. Timbrele aflate astăzi în colecțiile filatelice provin ori prin cumpărarea lor de către colecționari de la Poştă (îmbogățind-o cu valoarea nominală a timbrelor prin neefectuarea prestației poştale), ori printr-o muncă laborioasă de colectare şi recuperare a timbrelor folosite de pe corespondențe. Aceasta reprezintă activitatea a sute de mii de persoane pe parcursul a mai bine de o sută de ani. În tot acest interval de timp, statul a fost complet dezinteresat de păstrarea/supraviețuirea în timp a timbrelor, existând perioade în istoria statului român în care colectarea deşeurilor de hârtie prin DCA-uri era o activitate mult mai importantă, răsplătită chiar de organele de partid.

4. Încă din anii '80 ai secolului al XIX-lea, filateliştii au realizat şi publicat singuri numeroase lucrări (cataloage, lucrări de cercetare în ştampilografie, de studiu al istoriei poştale, de semnalare şi identificare a falsurilor etc., etc.) la care statul român nu a contribuit niciodată, sub nicio formă şi prin nicio instituție a sa.

5. Legislația privind patrimoniul cultural mobil pune pe acelaşi picior piesele numismatice şi cele filatelice. Din păcate pentru cei care dau dovadă de exaltare, timbrele nu se găsesc în depozite arheologice. Şi pentru că istoricilor de meserie filatelia nu le este de niciun ajutor în avansarea pe treptele recunoaşterii ştiințifice

şi înzorzonării cu distincţii la conferinţe şi congrese, astăzi există un tratament total discriminatoriu al filateliei în faţa numismaticii. Consultaţi Analele Academiei Române şi găsiţi măcar câteva rânduri referitoare la mărcile poştale. Dacă veţi fi în stare! Şi atunci despre ce vorbim? Oare de ce sunt aşa de importante timbrele pentru cultura naţională? (Dar asupra acestui subiect voi reveni într-un episod viitor, deoarece sunt multe de spus).

6. În opinia mea, actuala legislaţie privind patrimoniul cultural mobil a fost adoptată în mod opac, fără a fi consultaţi jucătorii din afara sistemului bugetar (dacă greşesc şi se află pe undeva vreun aviz al Federaţiei Filatelice Române voi recunoaşte public acest lucru şi îmi voi retrage afirmaţia). Repartizarea atribuţiilor stabilite prin lege s-a făcut urmărindu-se cu precădere evitarea răspunderii bugetarului în a se da răspunsuri clare. Completările făcute ulterior la legea de bază (prin instrucţiuni sau ordine) conţin ambiguităţi care lasă loc la interpretarea după bunul plac al legii de către funcţionarul salariat la stat, sau - mai rău - care sunt imposibil de aplicat. Vor urma prezentări concrete în episoade viitoare.

7. În mod normal, într-un stat civilizat adoptarea unei legislaţii cu un grad restrictiv atât de ridicat în ceea ce priveşte activitatea şi proprietatea privată a cetăţeanului de rând ar fi fost urmată de crearea unor structuri specializate şi încadrarea acestora cu personal şcolarizat corespunzător. Acest lucru nu s-a întâmplat însă în România şi pot face dovada la orice oră din zi şi din noapte că orice funcţionar bugetar care are (potrivit atribuţiilor de serviciu) o cât de mică legătură cu timbrele şi filatelia este cu totul străin de domeniu.
Tot în mod logic, cele două coduri de bază privind activitatea economică din România (este vorba de CAEN şi de COR) ar fi trebuit actualizate şi puse de acord cu legislaţia europeană (am mai scris **aici** despre aceasta).

8. Actuala legislaţie facilitează atribuirea statutului de contravenient şi/sau infractor unei persoane fizice prin AMBIGUITATEA INTENŢIONATĂ făcută în legislaţie deoarece nu se separă bunurile clasate de cele neclasate. În plus există în mai multe medii de informare semnalări potrivit cărora unor colecţionari li s-a refuzat (sau li s-a încălcat - cum doriţi) dreptul la prezumţia de nevinovăţie, luându-se unele măsuri împotriva lor (în lipsa existenţei unor hotărâri judecătoreşti ori a unor raporte de expertize), doar pe baza unor presupuneri ale unor

reprezentanți ai organelor de stat a căror pregătire în domeniu lipseşte cu desăvârşire.

Să revenim însă la subiectul propriu-zis al articolului: legislația privind patrimoniul cultural mobil.
Ea este enumerată pe una dintre paginile de internet ale Ministerului Culturii (**aici**), dar şi pe una dintre paginile Institutului Național al Patrimoniului **(aici**).

Principala reglementare în domeniu este Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural Național mobil. O găsiți **aici**.

Am fost curios să îi văd parcursul legislativ, pentru a afla cine a inițiat-o, ce dezbateri au fost pe marginea proiectului, care a fost parcursul prin comisii şi cum au arătat (şi cine a acordat) avizele. Aşa că locul firesc unde trebuia să caut nu putea fi decât baza de date legislativă a Camerei Deputaților.

LEGE nr.182 din 25 octombrie 2000
privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil

Descriptori | Temei legal pentru | Contestari | Trimiteri de la

Identificare act:

Numar/data: **Lege nr.182 din 25 octombrie 2000**

Emitent: **Parlament**

Procesul legislativ la:
- Camera Deputatilor: P.L. nr. 6/1999
- Senat: P.L. nr. L5/1999

Încadrare: act normativ

Cu functie: de baza, de modificare

În vigoare: da

Publicare: M.Of. nr. 530/27 oct. 2000 — text

Republicare: M.Of. nr. 828/9 dec. 2008

M.Of. nr. 259/9 apr. 2014

Functie activa:

Modifică: → O.G. nr.27/1992 privind unele măsuri pentru protecţia patrimoniului cultural naţional
abrogă art.2 alin.(2), art.3-5, art.9, art.11, art.12

→ O.G. nr.68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural national
abrogă art.3 lit.a şi b, art.4, art.6, art.8 alin.(1) lit.d, art.9 lit.b şi d, art.11, art.15, art.20, art.25, art.27 alin.(1), art.28, art.30 alin.(1)

Functie pasiva:

Promulgată: → D. nr.407/2000 pentru promulgarea Legii privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil

Modificată: → O.U.G. nr.9/2001 privind unele măsuri în domeniile culturii şi artei, cultelor, cinematografiei şi dreptului de autor
modifică art. 56 alin. (1) şi (2)

→ L. nr.574/2001 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr.9/2001 privind unele măsuri în domeniile culturii şi artei, cultelor, cinematografiei şi dreptului de autor
abrogă modificările efectuate prin O.U.G. nr. 9/2001

Vezi şi: → O. nr.2.053/2002 al ministrului culturii şi cultelor pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile (*abrogat prin H.G. nr.886/2008*)

Modificată: → O.U.G. nr.16/2003 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil
modifică art.1 alin.(2), art.3, art.4, art.7, art.10, art.15 alin.(1) si (2), art.17, art.19 alin.(3), art.21 alin.(1), art.22 alin.(4), art.40, art.53 lit.e), art.60 alin.(2)-(4), art.64 alin.(1), art.65 alin.(1), art.68, art.70, art.72; introduce la art.11 pct.1, lit.g^1), Cap.VIII^1 (cu art.58^1-art58^{11}), art.70^1; abrogă art. 20, art. 38 alin.(3), art. 39; Înlocuieşte denumirea "Ministerul Culturii" cu denumirea "Ministerul Culturii si Cultelor" si sintagma "ministrul culturii" prin "ministrul culturii si cultelor"

→ L. nr.105/2004 pentru modificarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil
modifică art.3 partea introductiva, art.3 pct.5 lit.f), art.4 partea introductiva, art.12 alin.(1) si (7), art.16 alin.(1), art.35 alin.(7), titlul cap.VI, art.45 alin.(1), art.46 alin.(1), art.47 alin.(6), art.48 alin.(1), art.49 alin.(1), art.53 lit.a), f), l), art.58^2 lit.a), art.58^5 alin. (1), art.78; introduce lit. e^1) la art.3 pct.2, lit. h^1) la art.3 pct.3, art.55^1, lit. b^1) si c^1) la art.77 alin.(1)

→ L. nr.314/2004 privind aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 16/2003 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil
modifică art.3 partile introductive ale punctelor 1-5, art.4 lit.c), titlul cap. VIII^1, art.58^5 alin. (1), art.58^9 alin. (3) si (4), art.80; introduce art.40^1, cap. VIII^2 cu 12

		art.58
	→ L. nr.458/2006	pentru modificarea şi completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil *- modifică art.1, art.2, art.3, art.4, art.6 alin.(1) şi (3), art.8, titlul cap. II, art.9, art.10, art.11 pct.1 lit. a) şi e), art. 13, art.14 alin.(1) şi (2), art.15, art.17, art. 19 alin.(3), art. 21 alin.(1), art.22 alin.(2) lit. b), art. 22 alin.(4), art.24 alin. (1), art.27 alin.(1)-(4), art.35 alin.(1) şi (2), art. 37 alin.(4), art.40 alin.(1), art.40[1] alin.(1), art.45 alin.(1), art.46 alin.(1), art.47 alin.(6), art. 48 alin.(2) şi (4), titlul cap. VII, art.49 alin.(1), art.51, art.52, art.58 lit. b) şi c), art.58[1], art.58[2], art.58[3], art.58[4] alin.(1), art.58[5], art.58[12] alin.(1), art.60 alin.(1) lit. g) şi h), art.60 alin.(2) - (4), art.65 alin.(1), art.66, art.71, art.72, art.73 alin.(1), art.74, art.75, art.76; introduce lit. i) şi j) la art.11 pct.1, art.19_1, art.21_1, art.44_1, art.52_1, lit. g) la art.58, alin.(3)-(5) la art. 58[6], alin.(4) la art.58[7], alin.(1[1]) şi (1[2]) la art.58[12], art. 58[13] - 58[15], alin.(4) la art.69, anexa: abrogă art.34, art.78 lit. b); înlocuieşte sintagmele "direcţia/direcţiile judeţeană/judeţene pentru cultură şi patrimoniul cultural naţional şi direcţia/direcţiile judeţeană/judeţene pentru cultură, culte şi patrimoniul cultural naţional, respectiv a municipiului Bucureşti" cu "servicii publice deconcentrate ale Ministerului Culturii şi Cultelor", "Laboratorul Naţional de Cercetare în Domeniul Conservării şi Restaurării" cu "Institutul Naţional de Cercetare în Domeniul Conservării şi Restaurării" *dispune republicarea*
Republicare:		M.Of. nr. 828/9 dec. 2008
Modificată:	→ L. nr.329/2009	privind reorganizarea unor autorităţi şi instituţii publice, raţionalizarea cheltuielilor publice, susţinerea mediului de afaceri şi respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană şi Fondul Monetar Internaţional *- abrogă, la data intrării în vigoare a hotărârilor Guvernului privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea noilor entităţi rezultate din reorganizarea autorităţilor şi instituţiilor publice prevăzute în anexele nr. 1 şi 2, art. 59 - 61*
	→ L. nr.97/2010	pentru completarea art. 99 din Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil *- introduce alin. (4) la art. 99*
	→ O.U.G. nr.12/2011	pentru reorganizarea unor instituţii aflate în subordinea Ministerului Culturii şi Patrimoniului Naţional, precum şi pentru reducerea unor cheltuieli *- modifică art. 53 alin. (1), (2) şi (6), art. 54 alin. (5); înlocuieşte, în cuprinsul legii, sintagma "Centrul de Pregătire profesională în Cultură" cu sintagma "Institutul Naţional al Patrimoniului"*
	→ L. nr.187/2012	pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 83, art. 84, art. 86, art. 87, art. 88, art. 89, art. 93, art. 94; introduce art. 95[1]; abrogă art. 85, art. 90-92* *dispune republicarea*
Republicare:		M.Of. nr. 259/9 apr. 2014

Declinare de raspundere: Informaţiile publicate în aceasta rubrică, precum şi textele actelor normative nu au caracter oficial.

CAMERA DEPUTAŢILOR

Pagina nouă | Monitorul juridic

Structuri parlamentare | Activitate parlamentară | Informaţii publice | Secretariat general

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Legenda sunt:

Prima pagina > Procedurii parlamentare > Proiect legislativ la Senat > PL L5/1999

PL nr. L5/1999

Proiect de Lege privind protecţia patrimoniului cultural naţional mobil

Nr. Inregistrare:

- Senat:	L5/14.01.1999
- Camera Deputaţilor:	6/14.01.1999
- Guvern:	E3/13.01.1999
Procedura legislativa:	cf. Constitutiei din 1991
Prima Camera:	Camera Deputaţilor
Tip initiativa:	Proiect de Lege
Procedura de urgenţa:	da
Stadiu:	A devenit Legea 182/25.10.2000 publicat? In M.O. 530/27.10.2000
Initiator:	Guvern
Consultat:	Ilea de la Senat

Derularea procedurii legislative

Data	Actiunea	
14.01.1999	Inregistrat la Senat pentru informare cu nr.L5 (adresa nr E3/13-01-1999)	SE
02.06.1999	**adoptat** de Camera Deputaţilor	CD
08.06.1999	Inregistrat la Senat pentru dezbatere cu nr.L5 (adresa nr pb6/1999/07-06-1999)	
21.06.1999	trimis pentru raport la: Comisia pentru cultură, artă şi mijloace de informare în masă	
	trimis pentru aviz la: Comisia pentru buget, finanţe, activitate bancară şi pieţii de capital	

	Comisia pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională	
	Comisia pentru administraţie publică, organizarea teritoriului şi protecţia mediului	
	Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunităţi şi validări	
24.06.1999	primire aviz (nr.258) favorabil de la: Comisia pentru buget, finanţe, activitate bancară şi pieţii de capital	
13.07.1999	primire aviz (nr.116) favorabil de la: Comisia pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională	SE
23.09.1999	primire aviz (nr.81) favorabil de la: Comisia pentru administraţie publică, organizarea teritoriului şi protecţia mediului	
27.09.1999	primire aviz (nr.808) favorabil de la: Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunităţi şi validări	
28.04.2000	primire raport (nr.208) favorabil de la: Comisia pentru cultură, artă şi mijloace de informare în masă	
	amendatoriu ?!	
23.05.2000	Inscris pe ordinea de zi a plenului Senatului	
	dezbateri generale în plenul Senatului	
23.05.2000	**adoptat** de Senat cu modificari: urmeaza mediere	
	rezultat vot pentru=108, contra=0, abtinere=1	
05.06.2000	trimitere la comisia de mediere	PA
06.06.2000	procentare în Biroul Permanent al Senatului cu nr.BP599 (adresa nr.1924/05-06-2000)	SE
	Guvernul include proiectul pe lista priorităţilor legislative	
22.09.2000	comisia de mediere depune raportul	PA
28.09.2000	plenul Senatului **adopta** raportul comisiei de mediere	SE
	rezultat vot pentru=76, contra=1, abtinere=0	
03.10.2000	plenul Camerei Deputaţilor **adopta** raportul comisiei de mediere	CD
09.10.2000	depunere la Secretariat general pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constitutionalitatii legii	
18.10.2000	trimitere la Preşedintele României pentru promulgare	
23.10.2000	promulgata prin Decret nr. 407/2000	PA
25.10.2000	devine Legea nr. 182/2000	
27.10.2000	publicare lege în Monitorul Oficial nr 530/2000	

Parcursul legislativ este prezentat şi pe pagina Senatului, unde sunt înşirate toate documentele obligatorii (de la adresa de înaintare a inițiatorului la forma promulgată) **aici**.

La această adresă se pot vizualiza în josul paginii linkurile către documentele generate pe timpul parcursului legislativ şi, mai ales, se pot vedea persoanele care au semnat şi au dat avizele. Din păcate eu nu am reuşit să văd nici măcar o singură persoană despre care să ştiu că deține un minimum de cunoştințe în domeniul nostru.

Rugămintea mea la cititori este să citească documentele şi să îmi transmită care sunt problemele pe care nu le consideră în regulă şi să îşi argumenteze poziția.

joi, 4 februarie 2016

Cum a reuşit statul român să devină co-proprietar pe bunurile private deținute de sute de mii de cetățeni şi cum i-a transformat peste noapte pe aceştia în potențiali infractori (2)

Episoadele anterioare le puteți citi aici: **Episodul 1**;

Ce este şi cum a apărut filatelia? Principalele ei etape de dezvoltare în

România

Nu mă apuc să dau eu definiții, căutați în DEX (pentru cei care nu sunteți de specialitate) pentru că filateliştii ştiu ce înseamnă.
Prima marcă poştală a fost pusă în circulație în Marea Britanie, la data de 6 mai 1840 (data oficială). La mai puțin de 30 de ani de la acest eveniment (care a reprezentat o inovație nemaipomenită în istoria serviciilor poştale) o mulțime de alte țări şi teritorii au urmat exemplul englezilor, punând în circulație propriile mărci poştale.
Acest mic petec de hârtie care este marca poştală a contribuit într-un mod neaşteptat de mult la dezvoltarea serviciilor poştale, comunicarea între persoane aflate la distanțe apreciabile devenind mult mai facilă şi mai ieftină, iar extinderea serviciilor poştale cu o viteză aproape geometrică a făcut necesară implementarea, la nivel unitar şi internațional, a unor proceduri similare. Cam acesta a fost momentul în care mai multe țări (printre care şi România) au pus bazele unei organizații internaționale denumită **Uniunea Poştală Universală**, organizație la care, astăzi, nu prea mai există vreun stat recunoscut de către ONU care să nu îi fie membru.

Prin anii '60 ai secolului al XIX-lea au apărut primii colecționari de mărci poştale, în statele din Europa Occidentală şi în America de Nord. Pasiunea a avut şi ea o dezvoltare neaşteptat de mare, încât în jurul anului 1900 existau deja în toată lumea zeci de mii de colecționari şi începuseră să fie publicate sute de reviste filatelice (există inventare ale tuturor publicațiilor în marile biblioteci ale lumii).

Românii au fost puțin mai "leneşi", dacă pot spune aşa. Prima societate filatelică a luat naştere în 1891 la inițiativa lui Dimitrie C. Butculescu, o importantă persoană publică de la acea dată. În anii următori numărul colecționarilor români a crescut şi el, fiind constituite mai multe cluburi şi asociații şi dezvoltându-se şi o publicistică românească de specialitate.

Lucrul care trebuie neapărat subliniat este că filatelia a apărut şi s-a dezvoltat **EXCLUSIV** prin efortul, pasiunea şi dăruirea unor persoane particulare. Statul român nu a avut niciodată niciun fel de contribuție în dezvoltarea filateliei (cu o singură excepție şi constrângere pe perioada domniei regelui Carol al II-lea, el

însuşi un pasionat colecţionar).

A venit însă momentul 30 decembrie 1947 când s-a produs cunoscuta schimbare de regim. A mai venit şi momentul 11 iunie 1948 în urma căruia activităţile comerciale filatelice private au fost interzise. Totodată, maşinăria politrucilor pornită pe spatele întregii societăţi a trecut la rescrierea istoriei naţionale inclusiv prin interzicerea deţinerii şi comercializării anumitor serii de mărci şi efecte poştale, devenite indezirabile pentru noul regim.

Comerţul filatelic a fost şi el transformat şi subordonat economiei socialiste, planificate.

Filatelia a intrat într-o perioadă sumbră, activitatea primei asociaţii formate la nivel naţional devenind subordonată administraţiei poştale, care până în 1989 a numit continuu conducătorii (sau "administratorii", "directorii") filateliştilor. Concomitent, la nivel de politică de emisiune a timbrelor a fost adoptată linia sovietică, întreaga mişcare filatelică naţională suportând indicaţiile politrucilor, deoarece filatelia în sine - devenită subordonată partidului - a fost transformată într-un alt mecanism folosit pentru propagandă, pe lângă instituţiile de învăţământ.

Începând cu 1990, mişcarea filatelică românească şi-a recâştigat independenţa, dar a început să se confrunte cu alte probleme aduse de pseudo-capitalismul sălbatic al primilor ani de aşa-zisă libertate.

"Grija" statului socialist faţă de valorile filatelice

Singurul comerţ filatelic legal care mai era permis în România după 1948 a fost preluat de către o întreprindere de stat, care în timp a avut denumiri şi obiecte de activitate variate. Mai marii epocii proveneau, de cele mai multe ori, din cetăţeni cu studii aproximative (sau făcute "la seral"), care i-au considerat întotdeauna pe filatelişti drept nişte filfizoni plini de snobism şi de dorinţă de îmbogăţire. Pentru fosta întreprindere ICS Romprestfilatelia (şi cu celelalte denumiri ulterioare pe care le-a avut) protejarea valorilor filatelice naţionale era doar o vorbă în vânt. Colecţionarii mai bătrâni cred că îşi mai aduc aminte că prin cercurile filatelice bucureştene erau prinse în pioneze la avizierele regulamentare adrese de la

întreprinderea filatelică de stat prin care se comunica filateliştilor că "achiziționează" scrisori vechi din perioada clasică cu multe timbre, timbre vechi în blocuri ori scrisori cu timbre înjumătățite. Încă revăd avizierul pus pe perete lângă masa prezidiului în maghernița din subsolul fostei terase de sub Teatrul Național (mai jos de Electroluxul de pe "13 Decembrie").

Astăzi nu se mai ştie nimic de arhivele fostei întreprinderi de stat, colecționarii mai bătrâni intuiesc însă adevăratul jaf făcut de "stat" pentru a vinde cu orice preț în străinătate absolut orice categorie de marfă de pe urma căreia se realiza "aportul valutar". Pentru că în colecția națională nu se mai regăseşte nicio scrisoare din cele înşirate în adresele bătute la maşină, înfipte în pioneze la avizierele din cercurile filatelice.

Şi să nu credeți că s-a terminat, pentru că acesta a reprezentat doar începutul! În 1970 sau 1971, nenorocita aia de întreprindere de stat a încheiat un contract de export cu un negustor angrosist de timbre din Germania în condiții absolut înjositoare şi pentru statul român, şi pentru administrația poştală emitentă, dar mai ales pentru colecționarul român. Aceea a fost perioada în care au apărut colițele nedantelate cu tiraje reduse şi distribuție reglementată (deoarece masa tirajului era cumpărată de negustorul neamț cu pricina). Filatelia românească era de fapt o maşină de făcut bani cu orice preț, iar politica de emisiune (un atribut al suveranității statului, la fel ca baterea de monedă) a ajuns subordonată unui "capitalist veros" din Germania Federală.

Să nu credeți că s-a schimbat ceva după 1990! Aceeaşi adunătură de matracuce - specialiste în operațiunile de export de timbre - şi-au continuat activitatea aproape criminală față de valorile statului român, continuând să vândă la export unor negustori angrosişti timbre româneşti preobliterate la 1 sau 2 dolari mia de bucăți. Sesizările făcute conducătorilor de atunci nu s-au soldat decât cu stoparea acestei practici, făptuitorii neputând fi traşi la răspundere deoarece erau acoperiți de un ordin al unui fost ministru al poştelor şi telecomunicațiilor dat înainte de 1990 (dar rămas neabrogat), care le permitea să vândă timbre preobliterate la un preț cu 15% mai mare decât costul de tipar, pentru că se obținea un profit, nu-i aşa?

Astăzi, foştii ministri din anii '90 (inclusiv cei de la Cultură - care încă n-au trecut

"dincolo") tac mâlc! Nici usturoi n-au mâncat, nici gura nu le miroase!

Legea comunistă referitoare la ocrotirea patrimoniului cultural național

Reglementarea în cauză a fost **Legea nr. 63 din 30 octombrie** 1974 privind ocrotirea patrimoniului cultural național al Republicii Socialiste România. Ea a fost adoptată de către Marea Adunare Națională, fiind publicată în Buletinul Oficial al RSR nr. 137 din 2 noiembrie 1974.

Părerea mea personală este că **legea - pentru domeniul nostru - era destul de clară şi nu dădea loc la nicio interpretare**. Articolul 2 al legii menționa la punctul b) următoarele:

"Patrimoniul cultural național cuprinde:
b) bunuri cu valoare istorica şi documentara deosebită (...) **raritati filatelice**."

LEGE Nr. 63 din 30 octombrie 1974
privind ocrotirea patrimoniului cultural naţional al Republicii Socialiste România

EMITENT: MAREA ADUNARE NAŢIONALA

PUBLICAT ÎN: BULETINUL OFICIAL NR. 137 din 2 noiembrie 1974

CAP. 1
Patrimoniul cultural naţional
ART. 1
În înţelesul prezentei legi, bunurile cu valoare deosebită, istorica, artistică sau documentara care reprezintă mărturii importante privind dezvoltarea istorica a poporului român şi a omenirii în general sau evoluţia mediului natural, inclusiv cele din aceste categorii, alcătuite din metale preţioase sau conţinînd metale preţioase şi pietre preţioase, constituie patrimoniul cultural naţional al Republicii Socialiste România şi se bucura de protecţia statului, a întregii societăţi.
ART. 2
Patrimoniul cultural naţional cuprinde:
a) bunuri cu valoare artistică deosebită: obiectele sau monumentele de arhitectura şi arta plastica, decorativa şi aplicată, stravechi, antice, medievale sau moderne, care sînt opere reprezentative ale unor mari personalităţi creatoare consacrate, române sau străine, sau care, fiind creaţie anonima, prin nivelul lor artistic, prin trăsăturile caracteristice şi prin raritatea lor sînt în cel mai înalt grad reprezentative pentru cultura şi arta naţionala şi universala, inclusiv pentru creaţia populara;
b) bunuri cu valoare istorica şi documentara deosebită: monumente istorice sau arheologice, obiecte şi documente cu caracter de izvor probatoriu sau memorial pentru istoria dezvoltării societăţii, manuscrise, cărţi bibliofile sau alte bunuri cu caracter de unicat sau de mare raritate, reprezentative pentru anumite epoci, instituţii, evenimente sau personalităţi istorice importante, naţionale şi universale; mărturii valoroase ale istoriei ştiinţei şi tehnicii, mijloace de schimb monetare sau premonetare, rare sau cu mare valoare artistică, raritati filatelice;
c) bunuri cu valoare ştiinţifică de document al naturii de importanţa deosebită: piese din natura dispărute sau foarte rare - care nu se mai păstrează decît în colectiile de specialitate -, monumente ale naturii, fosile şi trofee rare, endemisme şi tipuri conservate sau naturalizate.

ATÂT!!! RARITĂȚI FILATELICE şi nu toate gunoaiele posibile şi imposibile care sunt **"mai vechi de 50 de ani"**, aşa cum au pus în actuala lege nişte birocraţi cu o **pregătire NULĂ** (dar puşi în funcţii de partid), lăsând interpretarea legii la latitudinea cuiva care pur şi simplu nu există în activitatea şi cercetarea filatelică. Cu alte cuvinte, legea comunistă era (din punctul de vedere al filateliştilor) mult mai bună decât cea actuală, pentru că **uzuala de 55 bani din 1952 n-ar fi putut ajunge niciodată obiect de patrimoniu, aşa cum astăzi, din păcate, ar putea fi**

posibil dacă ajunge să fie clasată de un individ atestat în condiții dubioase ca expert!

Legea comunistă a fost în vigoare de la 02.11.1974 până la 06.02.1990, fiind abrogată prin Decretul nr. 90/1990, care se referea la înființarea şi organizarea Comisiei muzeelor şi colecțiilor. La rândul lui, acest decret a fost înlocuit prin Ordonanța nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național. **Lucrul interesant în această ordonanță este LIPSA ORICĂREI MENȚIUNI REFERITOARE LA TIMBRE ŞI/SAU FILATELIE.** Şi să nu îndrăznească vreun birocrat aflat astăzi pe post că "au pus pile filateliştii", pentru că actul a fost realizat tot în birourile celor de la Cultură!
Ordonanța nr. 68/1994 avea rolul de a completa prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, adoptată cu modificări prin Legea nr. 11/1994. Nici aceste ultime două reglementări nu fac niciun fel de reglemenare la timbre sau la filatelie.

Printre semnatarii (rămaşi în viață) ai acestor acte normative mai sunt doar Nicolae Văcăroiu şi Florin Georgescu. Ei doar le-au semnat, că de conceput şi scris au fost făcute de birocrații de la Cultură în funcții la datele respective.

Şi uite-aşa ajungem la Legea din 2000, pe care o vom analiza într-un apisod viitor.

Până una-alta, mi-am rugat prietenii şi cunoscuții să îmi transmită care ar putea fi (în viziunea şi după judecata lor) motivele pentru care timbrele şi colecțiile filatelice ar trebui (sau ar putea) să constituie bunuri aparținând patrimoniului cultural mobil, luând în considerare ce factori doresc (istoric, artistic, estetic, filozofic, material etc.). Acelaşi lucru îi rog şi pe cititori, aceştia putând apela la orice mijloc de comunicare le este la îndemână, inclusiv formularul de comentarii de mai jos.

Povestea va continua în episoade viitoare.

marți, 16 februarie 2016

Cum a reuşit statul român să devină co-proprietar pe bunurile private deținute de sute de mii de cetățeni şi cum i-a transformat peste noapte pe aceştia în potențiali infractori (3)

Episoadele anterioare le puteți citi aici: **Episodul 1**; **Episodul 2**.

Ce face actuala legislație referitoare la patrimoniul cultural? Aprioric consideră orice particular/colecționar deținător de timbre un potențial infractor

Poate că unii nu înțeleg sensul cuvântului "**aprioric**" şi de aceea am apelat la câteva dicționare:

- **APRIÓRIC, -Ă**, apriorici, -e, adj. (În teoria falsă, idealistă a cunoaşterii formulată de Leibniz şi Kant, care presupune existența rațiunii pure) Anterior experienței, independent de experiență; bazat numai pe rațiune. D-l Duhring socotește de asemenea că poate construi întreaga matematică pură, asemeni formelor de bază ale existenței, în mod aprioric, adică din cap, fără să se folosească de experiențele pe care ni le oferă lumea exterioară. ENGELS, A. 45. (Dicționarul limbii române literare contemporane 1955-1957). Observație personală: de bună seamă că însemnătatea observației făcute de Engels stă bine înfiptă la baza cunoaşterii şi activității birocraților din Cultură, altfel situația actuală anormală (ca să nu spun dementă) nu ar putea exista.

- **APRIÓRIC, -Ă** adj. Anterior oricărei experiențe, fundat exclusiv pe speculațiile abstracte ale rațiunii. [Cf. germ. apriorisch]. (Dicționarul de neologisme, 1986).

- **APRIÓRIC, -Ă**, apriorici, -ce, adj. (Fil.) Anterior experienței, independent de experiență; bazat numai pe rațiune. [Pr.: -pri-o-] – Din germ. apriorisch. (Dicționarul epxlicativ al limbii române, ediția a II-a, 2009).

Mai pe scurt şi pe înțelesul celor care nu s-au dat în vânt după studiul bogății lingviste: este vorba de acțiunea unei persoane care face ori este (pre)dispusă la a face presupuneri care nu au la bază o cunoaştere proprie şi reală a unui fenomen, în lipsa experienței adecvate, cu alte cuvinte.

Mai pe românește, cineva străin de un anumit domeniu ajunge să dispună luarea unor măsuri fără a realiza (sau a deduce, sau chiar fără a-l interesa) care sunt efectele acelor măsuri şi în ce grad pot modifica ele statutul unei categorii definite de cetățeni, care urmează a fi activitatea unor formațiuni din organigrama unor ministere şi dacă se impune sau nu luarea unor măsuri suplimentare de şcolarizare (pregătire profesională) pentru personalul din subordinea unui anumit minister (sau a mai multora). Nici nu cred că s-a mai pus problema potențialelor cheltuieli suplimentare şi care ar putea fi sursa de finanțare a acestora (că - vorba aia - găsim noi vreo taxă, ceva, să punem pe capul proştilor - de ce ne-am bate acum capul cu această problemă?).

OBSERVAȚIE ABSOLUT NECESARĂ: Toate textele mele se referă ÎN EXCLUSIVITATE la specializarea filatelie, iar orice asemănare sau paralelă cu alte specializări din domeniul activității de resortul Culturii le consider simple speculații/coincidențe.

În mod normal, atunci când urmează să fie adoptate măsuri legislative care introduc modificări semnificative în raporturile dintre stat şi cetățeni (sau care diferă într-o măsură importantă față de vechile prevederi din legislația similară/echivalentă) orice om cu scaun la cap care lucrează în administrație ştie că este necesar a fi luate cel puțin două măsuri (potrivit practicii administrative, aşa cum am impresia că învață unele categorii de lucrători în administrația publică - şi cred că şi juriştii):

1. Popularizarea în rândul populației a prevederiilor viitoare care urmează să modifice statutul şi natura raporturilor dintre cetățean şi structurile statului specializate şi responsabile ca zonă de activitate în domeniul/ramura/specializarea respectivă.

2. Pregătirea profesională/şcolarizarea personalului bugetar care urmează să pună în aplicare noua legislație (atât personalul cu sarcini strict administrative, cât şi cel care lucrează cu publicul).

De la intrarea în vigoare a Legii nr. 182/2000 (adică de pe la sfârşitul lunii ianuarie

2001) nu s-a parcurs niciunul dintre paşii descrişi mai sus.

Rămânând totuşi la partea de pregătire a acestei legi (deci la perioada în care diverse instituţii ale statului au tot plimbat între ele textul propunerii legislative, culegând tot felul de avize, păreri, discuţii în comisii, semnături etc.), am încercat să desluşesc cum, cine şi în ce mod s-a lucrat la "naşterea" ei.
Potrivit fişei legislative (disponibile pe una dintre paginile de internet ale Parlamentului - am dat linkuri când am început serialul), actuala lege a patrimoniului mobil a fost adoptată fără a se solicita vreo opinie nici din partea Federației Filatelice din România, nici din partea unui specialist cu activitate relevantă/recunoaştere în domeniu. Dacă există cineva care mă poate contrazice pe baza vreunui document, îl rog respectuos să o facă.

Rezultatul actual (după circa 15 ani de valabilitate a legii) este o societate ca în scrierile lui Kafka. Legislația este (pentru timbre şi obiecte filatelice) imposibil de pus în practică. Şi asta nu din cauza cetățeanului (considerat aprioric un infractor), ci pentru că ea prevede obligații ale unor persoane din instituții subordonate Ministerului Culturii, plătite deci din bani publici, care sunt incompetente sau inapte să îndeplinească atribuțiile concrete, înscrise (probabil) şi în fişa postului.

Haideți să vă spun povestea cetățeanului Gheorghe

Gheorghe este o persoană respectabilă care a muncit o viață întreagă şi care acum îşi mănâncă pensia liniştit. Pe vremea când era copil, l-a prins pasiunea colecționatului de timbre. N-a avut niciodată probleme cu legea nici măcar înainte de decembrie 1989, deoarece timbrele pe care le colecționa el nu intrau în categoria rarităților filatelice (aşa cum prevedea legea comunistă a patrimoniului - Legea 63/1974). Niciodată nu s-a confruntat cu niciun fel de interdicții şi nu l-a acuzat nimeni niciodată că ar fi încălcat vreo lege.

Prin anii '70 mai trecea pe la tarabele celor doi negustori de timbre (din Pasajul Victoria şi de la subsolul Romartei Copiilor) depănând poveşti împreună.

Când nu era chemat la serviciu în vreo duminică se mai ducea în parcul Cişmigiu să se întâlnească cu alți colecționari. Cu salariul lui de om al muncii socialiste,

mare lucru n-a apucat să facă. Chiar dacă terminase o facultate şi n-avea salariul unui cărător cu cârca, tot se chinuia să achite ratele la CAR făcute ca să-şi poată lua un frigider Fram şi o maşină de spălat Alba Lux. Bani de timbre nu-i prea mai rămâneau: câțiva lei, acolo, că trebuia să mai păstreze şi pentru câte un pachet de Carpați (încercase de mai multe ori să se lase de fumat, dar n-a mers).

În sfârşit, vremea trece şi după ceva timp după marea "revoluție" îi spune o cunoştință că n-are voie să dețină timbre. Ce-ai măi, ai înnebunit? Cum să n-am voie să dețin timbre? Păi au fost unii de la poliție la Vasile (un alt colecționar) şi i-au confiscat tot! Vasile fusese de fapt reclamat de un vecin cu care stătea "la comun" cum că ar avea "cocoşei" de aur furați. Polițiştii i-au întors casa pe dos şi n-au dat de niciun "cocoşel". Dar li s-a pus pata pe clasoarele cu timbre ale lui Vasile, aranjate frumos în bibliotecă, au făcut un "proces-verbal" pe-o juma' de pagină şi i le-au luat pe toate. I-au mai "aerisit" şi toate cărțile, să nu cumva să mai aibă "ceva ascuns".

Gheorghe nu l-a mai văzut pe Vasile decât peste câțiva ani. Ce faci măi? Uite, vin de la tribunal. I-am dat în judecată că mi-au confiscat ilegal colecția.

Cei de la poliție zic cum că ar fi predat toată colecția la Poştă. Avocatul lui Vasile i-a chemat şi pe-ăia, consilierul lor juridic zice că lor nu le-a dat nimeni nimic şi că nu au niciun act de predare-primire, dup ce au luat la puricat toată arhiva din ultimii zeci de ani. Colecția a dispărut pur şi simplu! (am încercat să găsesc dosarul cu pricina în baza de date; n-am reuşit să găsesc nimic chiar dacă am utilizat toți termenii de căutare care mi-au dat prin cap).

S-au despărțit şi Gheorghe a rămas îngândurat, neştiind ce să facă. Peste doi ani a aflat că Vasile a murit din cauza unui accident vascular cerebral.
După toată tărăşenia, Gheorghe a început să se documenteze cum stă treaba cu timbrele. Şi a aflat destul de repede că el, cetățean care nu a avut niciodată treabă cu legile, poate fi (din cauza colecției lui de timbre) în repetate rânduri un infractor ordinar, pasibil să înfunde puşcăria:
- a aflat că nu are voie să mişte un timbru din colecția lui (n-are-a face dacă e rar sau nu, dacă e scump sau nu face nici cinci bani);
- a aflat că dacă vrea să vândă vreun timbru, nu are voie să o facă decât printr-o

"firmă acreditată" de Ministerul Culturii; După o zi întreagă de căutat, nu a reuşit să afle cam care ar fi acele "firme autorizate"; "Măi, ăştia or fi ilegalişti, ori fac parte din serviciile secrete?"
- a aflat că nu are voie să-i trimită drept cadou nepotului Gicuță (plecat cu mă-sa la muncă-n Spania, la căpşuni) un clasor cu timbre comune, pentru că asta se cheamă "export ilegal" şi constituie o infracțiune; n-are cont faptul că valoarea lor n-ajunge nici la cea a unui pachet de țigări.

Până la urmă, Gheorghe a realizat că de fapt colecția lui (strânsă timp de 50 de ani cu multe chinuri şi constrângeri financiare) nu prea îi mai aparține conform legii făcute de unii pe care i-a interesat numai accesul la resurse pentru obținerea titlurilor academice. De proprietatea privată a colecționarilor i-a durut în... patrimoniu. (Pentru curioşi: Gheorghe şi Vasile nu sunt personaje fictive - n.a.).

Actuala legislație referitoare la patrimoniul cultural mobil (pentru timbre) împreună cu toată legislația aferentă este prost gândită, pleacă de la premise eronate şi diluează până la ridicol importanța noțiunii de "bun de patrimoniu"

Legea comunistă referitoare la patrimoniul cultural mobil alătura adjectivului "filatelic" un substantiv care nu prea lasă loc de interpretare: "raritățI".

Legislația românească mai târzie a întors-o însă la 180 de grade: nefăcându-se nicio diferențiere între timbrele clasate şi cele clasate, toate timbrele - la grămadă - intră sub incidența legii.

Vrei să dai un timbru? N-ai voie decât după clasarea lui! Altfel poți ajunge infractor!
Plecând de aici, câțiva colecționari au făcut un calcul în linii mari la ceea ce reprezintă tirajele totale imprimate ale timbrelor mai vechi de 50 de ani (şi exceptând gunoaiele din categoria uzualelor cu "tiraj nelimitat"). Una peste alta, este posibil ca în România să existe o cantitate de peste 200.000.000 timbre care ar trebui - conform legii - clasate.
Cantitatea este imensă! Ca un termen de comparație, în parcursul juridic al confruntării în justiție dintre Curtea de Conturi şi Poşta Română - Muzeul Filatelic,

controlorii CC au acuzat comisiile de inventariere că nu lucrează destul de repede pentru a termina inventarierea întregului patrimoniu al Muzeului. Reprezentanții Poştei au subliniat în mod clar că întreaga comisie de inventariere nu reuşeşte să numere şi să identifice mai mult de 1.000 de timbre pe zi (în condițiile în care comisiile de inventariere aveau (după câte mi s-au spus) între 8 şi 10 persoane.

Acum apelați la judecata dumneavoastră logică şi încercați să calculați în cât timp s-ar putea clasa (ceea ce evhivalează cu identificare + evaluare + verificarea stării calitative + verificarea originalității - dacă este cazul -, plus întocmirea documentației aferente (fişa obiectului) pentru cele vreo 200.000.000 de milioane de timbre? Şi asta în situația în care operațiunile impuse de clasare nu prea ar avea cine să le facă.

Cine are voie să facă clasarea timbrelor?

Potrivit normelor emise de Ministerul Culturii, activitatea de clasare se face numai de către experți acreditați, pe baza unui algoritm care acordă punctaje obiectului de clasat funcție de mai mulți factori. Din nefericire (atât pentru colecționari, cât şi pentru autorități) se constată existența în practică a unor situații create parcă de persoane încapabile să gândească, nişte adevărate nerozii inaplicabile, deoarece:

1. Nu există experți acreditați pentru filatelie (mă rog, există câțiva a căror acreditare - în opinia mea - s-a făcut ilegal; voi trata acest subiect într-un episod viitor, în care mă voi referi mai pe larg atât la modul de acreditare a experților, cât şi la normele de clasare a bunurilor culturale mobile).

2. Chiar dacă nu aş băga în seamă potențiala acreditare în condiții ilegale a acestor experți, cred că o singură persoană nu va fi capabilă să claseze mai mult de circa 200 de timbre în 8 ore de lucru. Împărțind cele 200.000.000 timbre la 200 (cantitatea potențială verificată de o persoană pe ziua de lucru) toate aceste timbre ar putea fi clasate cam în 1.000.000 zile de lucru de persoană. La patru persoane (acesta mi s-a transmis că este numărul acreditaților - nu am apucat să verific, dar o voi face), acestea ar trebui să lucreze cam un sfert de milion de zile de muncă (adică "numai" vreo 680 de ani - împărțiți sfertul de milion la 365 de zile). Şi stați aşa, pentru că sunt colecționari cu vechime care apreciază că cifra de 200.000.000

timbre este subevaluată.

3. Nu reuşesc să îmi dau seama concret ce anume s-a urmărit prin ideea aceasta total deplasată referitoare la clasarea tuturor timbrelor. Este această situație de-a dreptul aiuritoare rezultatul incompetenței autorităților de la acea dată (le puteți vedea semnăturile la linkurile din primul episod), ori s-a încercat cu premeditare şi fără nicio ruşine asigurarea "fondului de marfă" pentru anticariatele şi magazinele specializate (denumite "galerii")? Într-un viitor episod am de gând să mă refer la şi la normele privind comercializarea bunurilor culturale mobile, pentru că încă sunt colecționari care nici măcar n-au habar că ar putea exista aşa ceva.

Despre experții specializată în timbre (cei adevărați, nu pârâții) **am scris pe blog** încă de acum vreo patru ani. Nu mi-am schimbat opinia nici astăzi.

Are totuşi România timbre care ar trebui să facă parte din "tezaurul" culturii româneşti?

Da, dar în opinia mea **nu există decât patru astfel de piese** care, prin caracterul lor de unicitate şi prin raritatea deosebită constituie adevărate bijuterii ale filateliei româneşti:

1. Celebra scrisoare francată cu patru exemplare Cap de bour din prima emisiune, "decupate pe contur", expediată din BAKEU în 1858. Scrisoarea a fost vândută în jurul anului 1900 de către un negustor celebrului (la acea dată) Reichspostmuseum din Berlin. În prezent, plicul este păstrat în arhiva poştală din Bonn. (Despre descoperirea acestei bijuterii am scris pe blog aşa cum a fost reflectată în presa filatelică a vremii. Dacă astăzi piesa nu ar aparține unui muzeu şi s-ar oferi într-o licitație internațională, apreciez că scrisoarea în cauză ar putea realiza un preț final în jurul sumei de un milion de euro).

2. Perechea întoarsă (franceză: *tête-bêche*, germană *Kehrdruck*) a mărcii de 27 parale din prima emisiune Cap de bour, pereche ştampilată. Este singura astfel de pereche întoarsă cunoscută că ar fi supraviețuit. Perechea a făcut parte din colecția fostului Rege Carol al II-lea. Din păcate, după decesul acestuia poziția în care se află fosta lui colecție filatelică este necunoscută.

3. Scrisoare recomandată francată cu trei exemplare (o pereche şi un unicat) ale mărcii de 108 parale Cap de bour din prima emisiune, scrisoare expediată în 1858 de la Galaţi la Iaşi. Scrisoarea a făcut parte din celebra colecţie a fostului rege Faruk al Egiptului şi ulterior din ce a lui J. Boker Jr. (nu cunosc poziţia actuală a scrisorii).

4. A patra poziţie este descrisă ceva mai jos, la un alt subtitlu.

Restul timbrelor care se găsesc în diverse colecţii din ţară sau străinătate nu constituie, în opinia mea, piese clasabile din cauza tirajelor şi a frecvenţei cu care acestea se pot întâlni pe piaţa filatelică.
Aş dori să se termine odată preluarea la nesfârşit a tot felul de legende şi a altor bazaconii cauzate de informarea deficitară şi de reportajele aiuristice publicate de diverse ziare şi televiziuni tabloide, referitoare la Capetele de bour româneşti din prima emisiune. După cel mai recent inventar realizat de expertul german Fritz Heimbüchler (cel care a semnat cea mai competentă monografie publicată din istoria filateliei româneşti) se află în prezent pe piaţa filatelică şi în diverse muzee poştale (ale altora, că pe-ale noastre le-a durut în... patrimoniu) peste 800 de bucăţi. Prin acest număr relativ ridicat se elimină atât "raritatea excepţională", cât şi "valoarea inestimabilă".
Ca fapt divers, numai în ultimii trei ani în licitaţii internaţionale au fost vândute (sau oferite şi rămase nevândute) peste 20 de exemplare de mărci Cap de bour din prima emisiune. Ar trebui să ştiţi că au fost şi exemplare care s-au vândut chiar cu preţuri situate sub 2.000 de euro. O mare casă elveţiană oferă de mai mulţi ani astfel de mărci la preţuri cuprinse între 5.000 şi 10.000 de franci elveţieni. Majoritatea pieselor oferite nu au fost vândute.
Tocmai de aceea doresc să vă atrag atenţia că în ceea ce priveşte ordinul de mărime al preţurilor practicate pe piaţa liberă, primele timbre româneşti se situează la mare distanţă faţă de alte obiecte de artă, în special pictură.

Nu pot să nu menţionez piesele existente în prezent în patrimoniul Muzeului Filatelic, deoarece - în opinia mea - numărul poziţiilor clasate este nesemnificativ faţă de numărul pieselor care prin valoarea lor istorică şi documentară (şi nu cea financiară) ar fi trebuit să fie clasificate cel puţin la categoria "fond". Faţă de cele

15 sau 20 de poziții existente în prezent, cred că ar mai trebui clasate cel puțin câteva sute de piese (reprezentate prin clişee autentice de mărci, modelare şi coli care atestă istoricul emisiunilor respective de mărci).

O propunere decentă

Undeva, pe internet, o persoană a propus celor care încearcă să redacteze un potențial "Cod al patrimoniului" românesc să facă efortul şi înainte de a începe să lucreze să studieze Codul francez al patrimoniului, cu observația că acesta include la sfârşitul fiecărui capitol infracțiunile derivate din neîndeplinirea/neaplicarea obligațiilor.

Mie mi se pare o idee bună. Cu o condiție însă: în viitoarea reglementare este absolut necesară existența unui echilibru între sancțiunile prevăzute TUTUROR responsabililor sau persoanelor care au tangență cu obiectele presupuse a aparține patrimoniului cultural mobil (deoarece în prezent, în legislația română, salariații unor instituții sunt "protejați" prin lipsa unor sancțiuni chiar dacă nu îşi îndeplinesc atribuțiile de serviciu).

Pentru cei pe care i-ar putea interesa, Codul francez al patrimoniului în formă actualizată poate fi descărcat în versiune digitală **de aici**.

Să vedeți ce frumos e Codul francez al patrimoniului!

Timbrele franceze sunt apreciate în toată lumea. Mai ales cele vechi, din perioada (denumită de filatelişti) clasică (ei au alte principii de clasificare față de istoria ca ştiință generală). Şi de aceea sunt tranzacționate "la greu" oriunde este posibil şi de către oricine doreşte ori să cumpere, ori să vândă. FĂRĂ NICIO RESTRICȚIE!!!

Dacă eu, cetățean român (solvabil financiar, cu un cont consistent la bancă) doresc să cumpăr orice timbru franțuzesc, din orice perioadă, de orice fel şi cu orice valoare, o pot face în cel mai liber şi civilizat mod la oricare dintre licitațiile de timbre din Franța ori din lumea largă. Singurele probleme pe care le-aş putea avea ar fi plata unei valori diferite a TVA-ului, în raport de țara de origine a vânzătorului.

Cred că nu a existat vreun colecționar care să nu fi auzit de celebra **Rue Drouot** din Paris**.** Filateliştilor le este cunoscută şi datorită unei celebre firme de licitații filatelice, **BEHR Philatélie**. Pe lângă valoarea pieselor tranzacționate (în cel mai liber mod) de către casa parizianã, valoarea Capetelor de bour moldovene este de cele mai multe ori ridicolă. Şi francezii nu comercializează numai timbrele lor, ci rarități din lumea întreagă! Ei mai au şi alți negustori cunoscuți sau case de licitație de unde oricine poate cumpăra orice, cu singura condiție să aibă bani. Căutați pe internet firmele **Roumet**, **Lugdunum** şi **Francois Feldman**.

Pentru francezi, acest comerț este ceva uzual. Şi ca să vedeți ce chestie, nu este numai pentru ei! Pe blog am linkuri către cele mai importante firme de licitații şi portaluri specializate (împrăştiate pe tot blogul), dar nu spune nimeni nimic despre ele, de parcă ar fi infestate cu ciumă bubonică.
Puteți să căutați pe internet portalurile **Stampauctionnetwork, Philasearch şi StampCircuit**. Veți întâlni licitații (sau vânzări la prețuri fixe) ale unor firme specializate de pe patru continente. Şi să ştiți că există şi firme din țări mai apropiate de România: din Cehia, din Polonia, din Serbia...

În loc de concluzie

Posesia şi circulația liberă a timbrelor şi pieselor filatelice este **LIBERĂ** peste tot în lume. În afară de România, cred că singurul regim restrictiv de acelaşi calibru ar mai putea exista numai în Coreea de Nord. Până şi în China comunistă circulația timbrelor este pe deplin liberă, iar în Hong Kong şi în alte câteva metropole există de mulți ani filiale ale celor mai importante firme de comerț din lume.

În 2000 erau puține persoane care aveau acces la internet. Posibilitatea de informare era (încă) destul de limitată. Astăzi posibilitățile de informare sunt incomparabil mai bune şi cu beneficii certe pentru cine doreşte să învețe câte ceva. **Cetățeanul nu mai poate fi prostit la infinit**.

Din păcate, încă avem colegi care au impresia că toată lumea se învârte în jurul lor şi că ei sunt deținătorii adevărului absolut. Dacă apare cineva care doreşte să prezinte vreo situație sau să facă ceva util pentru cultura română, neapărat va exista

altcineva care - fără să aibă măcar prilejul de a-l cunoaşte pe cel în cauză - îl va cataloga în fel şi chip. Dar... vorbeşte-i orbului despre culori.

Consecinţele tuturor acestor situaţii pentru filatelia românească (mai corect - pentru locul şi prestigiul mărcii poştale româneşti în filatelia internaţională) sunt dezastruoase. Mărcile româneşti sunt crunt subevaluate în cataloagele internaţionale. La tiraje identice, mărcile poştale ale altor ţări beneficiază de cote uneori mai mari şi de zece ori.
Cercetarea filatelică românească reprezintă un zero barat pentru oficialii culturii de la noi. Mai există câţiva nebuni (particulari) care înghit praful în arhive şi biblioteci şi scriu studii (premiate la toate expoziţiile la care au participat). **Timp de zeci de ani (cam din 1958) niciun funcţionar al statului n-a scris măcar trei rânduri de istorie poştală românească sau de cercetare filatelică.**
România este singura ţară europeană care nu a reuşit în ultimii 30 de ani să publice un catalog specializat al mărcilor sale poştale (şi cred că este şi printre puţinele la nivel mondial).

Mergând pe partea de patrimoniu nu ştiu dacă se cunoaşte, dar au existat mai multe situaţii în care colecţionarii au semnalat ofertarea în licitaţii internaţionale a unor piese de valoare inestimabilă (din punct de vedere cultural, nu financiar). Există adrese scrise de atenţionare, dar situaţiile au fost tratate cu un profund sictir şi o adâncă nepăsare. Cel mai recent exemplu care îmi vine în minte este cel al aşa-zisului "cel mai scump ziar din lume", celebrul **Zimbrulu şi Vulturulu**, vândut în 2007 într-o licitaţie publică. Această piesă este cea pomenită mai sus la subcapitolul referitor la tezaurul românesc, la nr. crt. 4.

Niciodată nu am înţeles de ce autorităţile i-au considerat pe filatelişti nişte infractori.

Alaltăieri dimineaţă, trecând fugitiv peste fluxurile de ştiri am dat peste **citatul de mai jos**.

"Adevărata democraţie constă în a garanta una prin alta, libertatea şi egalitatea. Acest scop nu se realizează atât prin legi care se făuresc, cât prin moravuri bine practicate, muncă onestă, judecată sănătoasă, mândrie bine înţeleasă, adică a nu

conta cineva decât pe sine însuși și a nu aștepta nimic de la altul. Aici aș putea deschide o paranteză: cei ce vor să treacă dintr-o situațiune într-alta, au de multe ori obiceiul să caute a obține promoțiunea lor prin favoruri. Niște procedări atât de umilitoare ar trebui desrădăcinate din moravurile societății noastre. Într-o societate unde lipsește sentimentul de demnitate personală, oricât mecanismul politic și legile ar fi concepute într-un spirit liberal și democratic, nu putem realiza principiile adevăratei democrații. Într-o societate unde nu există spiritul de justiție, unde dreptatea se distribuie după favoruri și resentimente, nu avem nici libertate, nici egalitate. Heine zicea: Acolo unde nevinovăția e condamnată, e o crimă a trăi."

Constantin G. Dissescu (Dreptul constituțional, editura Librăriei Socec, București, 1915, p.451).

Povestea va continua în episoade viitoare.

https://romanianstampnews.blogspot.ro/2016/03/

marți, 8 martie 2016

Colecționarii particulari propun refacerea legislației referitoare la patrimoniul cultural mobil separat pentru fiecare categorie de obiecte

De unde provin mărcile şi piesele poştale?

Statutul mărcilor poştale a fost clar: ele au reprezentat încă de la inventarea lor o chitanță prin care expeditorul unei trimiteri poştale dovedea plata contravalorii transportului acelei trimiteri.

Nimeni, în nicio țară din lume nu a fost reglementat (din 1840 până astăzi) statutul acestor obiecte folosite (pentru necunoscători - statutul timbrelor ştampilate). Ce s-a întâmplat cu ele? Păi zeci de generații au aruncat la gunoi cu o desăvârşită nepăsare toate corespondențele pe care le-au primit. Şi acest lucru l-a făcut şi îl face şi astăzi toată lumea!

Chiar şi cei mai îndârjiți partizani de astăzi ai includerii tuturor timbrelor ca

obiecte ale patrimoniului mobil au aruncat cu nepăsare, de-a lungul anilor, corespondențele primite. Şi ei, şi actuala lor familie, dar şi celelalte rude ale lor, chiar şi părinții, unchii şi mătuşile, bunicii şi străbunicii - pe scurt tot arborele lor genealogic din 1840 şi până astăzi!

Dintre cele mai valoroase timbre româneşti vechi, proporția celor care au ajuns la gunoi din cauza nepăsării generale este relativ uşor de estimat. Cel puțin pentru Capetele de bour din prima emisiune, a trebuit să muncească un neamț vreo 20 de ani ca să facă inventarul pieselor rămase (în jur de 800 de bucăți, fotografiate şi fiecare având "pedigree"-ul, descrise calitativ), că pe funcționarii români nu i-a interesat NICIODATĂ subiectul. Dacă vrea cineva să mă contrazică, îl invit să îşi expună public arhiva de scrisori a familiei strânsă în ultimii 150 de ani.

În ciuda acestei atitudini indiferente şi a nepăsării a multor generații, o mână de nebuni (puțini raportați la totalul populației) s-a trezit că merită să umble prin gunoaiele celorlalți ca să recupereze timbrele folosite şi corespondențele vechi, aruncate la gunoi. Pe majoritatea le-au luat, le-au decupat de pe scrisori şi le-au "spălat" (adică le-au dezlipit de pe fragmentele de scrisori).

Până prin 1948 specialiştii estimează că s-au salvat astfel din gunoaie peste o sută de milioane de timbre. Dar activitatea "salvatorilor" a continuat şi mult timp după aceea, şefii punctelor de colectare (vechile DCA-uri) ajutându-i şi contribuind astfel la salvarea unor cantități însemnate de timbre care, altfel, ar fi ajuns la topitoriile fabricilor de hârtie.

Tare mi-ar plăcea să-i văd pe unii domni porniți împotriva filateliştilor dacă ar fi în stare să spele (dezlipească) de pe fragmente câteva mii de timbre, să le usuce, să la calce frumos şi să le facă apte de a intra într-un clasor. Pentru că aceşti domni nu realizează ce volum de muncă au depus "salvatorii" pe care vor să-i mai şi mazilească pe deasupra! Şi culmea este că şi astăzi aceiaşi domni aruncă cu nepăsare la gunoi un plic care poartă timbe pe el!

A doua sursă a timbrelor: statul care a acționat ca un escroc

Este vorba despre timbrele ştampilate pusă în vânzare special pentru filatelişti de

stat prin intermediul Poştei.

Perioada de după 1948 a fost una păcătoasă rău pentru colecționari, din cel puțin trei motive:

1. Statul a schimbat treptat natura de chitanță a timbrelor într-un mijloc de propagandă şi un mijloc de speculă în dauna colecționarilor. În afara emisiunilor uzuale (care erau destinate aproape exclusiv pentru utilizarea pe corespondențe), timbrele din emisiunile aşa-zise tematice au ajuns să fie speculate la propriu chiar de statul însuşi: pe de o parte, pentru utilizarea pe corespondențe nu se utilizau toate mărcile poştale, ele neputându-se achiziționa decât dela câteva magazine filatelice, pe de altă parte, un procent însemnat al tirajelor emisunilor de timbre a fost ştampilat de complezență (iar uneori aplicându-i-se ştampile chiar din tipografie - aşa-numitele preobliterate). Încă din anii '50 filateliştilor li s-au băgat pe gât cunoscutele "plicuri filatelice" (practica mai există şi astăzi).

2. Din timbrele mai vechi, firma specializată a statului a început să cumpere diverse cantități de la "salvatori" aranjate în pachețele de câte 100 de bucăți, realizând "sortimente" care luau calea exportului. În acelaşi timp însă, cetățeanului de rând îi era interzis să trimită orice fel de timbru în străinătate (se puteau face totuşi "schimburi filatelice" reglementate în mod strict, la început prin Banca Națională, iar mai târziu printr-un birou special creat în cadrul Asociației Filateliştilor (asociație care a fost întotdeauna condusă de funcționari sau politruci numiți de stat).

3. Cea mai mare escrocherie realizată de stat pentru a "jumuli" proprii cetățeni este imprimarea aşa-ziselor "reimpresiuni" ale timbrelor epuizate la vânzare, reimprimări care au fost ştampilate în masă şi care au fost destinate exclusiv colecționarilor. Practica aceasta a început în anii '50, continuându-se chiar şi după 1990!
În ce a constat escrocheria? Timbrele au fost întotdeauna bunuri de valoare, datorită valorii nominale înscrise pe ele. Plecând de aici, Poşta Română trebuia să raporteze Uniunii Poştale Universale deciziile de lansare a fiecărei serii de timbre împreună cu tirajul în care aceasta a fost imprimată.
Aceste informații (o parte fiind preluate în unele cataloage filatelice internaționale

mai serioase) sunt complet eronate. Astăzi nu se mai poate determina tirajul real al majorității seriilor de timbre pentru o perioadă de peste 40 de ani (faceți o paralelă cu o subscripție publică de acțiuni: scrii în prospectde emisiune 1 milion de acțiuni, dar tu vinzi 3!). Mai mult, sfidând orice regulă impusă de Uniunea Poştală Universală, unele serii (denumite "uzuale") au fost categorisite în deciziile de punere în circulație ca având "tiraj nelimitat".
Timp de mulți ani, aceste timbre gata ştampilate s-au comercializat prin puținele magazine filatelice la o anumită fracție din contravaloarea nominalului.

A treia sursă de timbre: tot statul, tot pe post de escroc

Este vorba de timbrele neştampilate mai noi de anul 1947, care nu se puteau cumpăra (în serii complete) decât din magazinele filatelice (timp de peste 40 de ani unele timbre nu au fost niciodată distribuite la oficiile poştale pentru a fi utilizate pe scrisori - chipurile pentru "a nu se face speculă"!).
Colecționarii le cumpărau ca să aibă colecția "la zi", numai că odată cu timbrele, ei cumpărau şi serviciul poştal aferent nominalelor respective. Păstrându-le nefolosite, statului îi rămâneau sume de bani picate din cer, practic!
Chiar şi astăzi, cine are curiozitatea să verifice la Romfilatelia SA anunțurile de lansare a câte unei serii de timbre poate să vadă, diferențiat, cantitățile de timbre distribuite la Poştă pentru francare, în raport cu restul tirajului păstrat "în scop filatelic".

Care este escrocheria? Păi este cea mai profitabilă afacere din România! Tipăreşti timbre cu un preț de cost de cîțiva bani, pe care le vânzi apoi cu valoarea nominalului (care uneori este apreciabilă, putând ajunge şi la 15 lei bucata - un set anual complet nu şi-l poate permite decât o mică parte a colecționarilor din cauza costului de vânzare ridicat).

Din această cauză un număr din ce în ce mai mic de colecționari au încetat să cumpere produsele speculative ale societății comerciale de stat şi să se îndrepte către timbrele mai vechi, care sunt şi mai multe (culmea!), şi mai ieftine.

Poziția actuală a unor funcționari şi necesitatea modificării legislației

În decursul activității mele de colecționar (care depăşeşte 45 de ani) m-am lovit de multe atitudini şi am văzut multe situații. Nu am făcut niciodată caz de aceasta, pentru că este un domeniu de activitate care nu este considerat meserie şi pentru care nu există nicio formă de şcolarizare. Trebuie totuşi - ca să fiu cinstit cu mine însumi şi ca să respect totodată atât cititorii fideli, cât şi restul filateliştilor - să subliniez câteva lucruri:

1. Legislația actuală, în vigoare, a fost adoptată fără măcar să se ceară o simplă opinie din partea Federației Naționale. Membrii săi nu sunt o adunătură de oameni necioplți, necitiți şi fără studii, aşa cum au încercat să insinueze unii funcționari din instituții de stat, dându-şi cu părerea într-un domeniu în care cel mai adesea nu au niciun fel de expertiză.
La nicio facultate nu se studiază materia (sau cursul) "filatelie"! Cu toate acestea, există colecționari care, pentru domenii punctuale, sunt capabili de realizarea unor studii istorice la cel mai ridicat nivel ştiințific, iar câțiva au publicat volume sau studii în domenii virgine, neabordate de nimeni niciodată. Nu vreau să par lipsit de modestie, chiar şi seria mea de articole (publicate pe acest blog) referitoare la metodica studiului sunt unice în literatura românească.

2. Din păcate, poziția actuală a oficialilor față de Federația Națională a rămas aceeaşi, şi anume de a o ignora cu desăvârşire, chiar dacă preşedintele acestei organizații este singurul expert român acceptat şi acreditat ca membru deplin al Asociației Internaționale a Experților (ca să fii membru acolo dai un examen la acelaşi nivel cu cel al unui doctorat).

3. Solicitările făcute mai pe față sau mai voalat de către unii funcționari de a se interzice total activitatea colecționarilor, de a se inventaria şi cataloga tot, de a se clasa nu ştiu ce şi de a se interzice comerțul şi multe altele sunt făcute - de cine credeți - de cei care, ei împreună cu tot arborele lor genealogic din ultimii 150 de ani au aruncat la gunoi valori potențiale enorme! Să nu vă supărați pe mine, dar în altă parte această atitudine ar putea fi denumită fățărnicie. Dacă s-ar fi gândit cineva să facă în mod organizat recuperarea timbrelor folosite, n-aş fi scris aşa ceva.

4.Prin topirea la grămadă, timp de zeci de ani, a mii de tone de arhivă provenite de

la mii de instituții, entități şi organe ale administrațiilor locale şi centrale FĂRĂ a se face o selecție a corespondențelor purtând timbre este nominalizată încă una dintre sursele de pierdere a unor valori importante.
În unele ministere există reglementări foarte precise referitoare la nomenclatorul de păstrare a documentelor pe tipuri şi categorii, pe termene definite strict, iar selecționarea arhivelor se face după criterii stricte, clare şi precise. În alte locuri nu există niciun fel de reglementare, iar Legea arhivelor este (cel mai adesea) ignorată. Dar şi din această lege lipseşte orice referire specifică pentru timbre.

Ideea este că nu este normal ca legislația să privească numai obiectele deținute de particulari, dar restul surselor (majoritatea de la instituții ale statului) să nu fie cuprinse în nicio reglementare.

4. Punerea tuturor colecționarilor în aceeaşi oală. Pentru acest subiect m-am hotărât să rezerv un punct separat.

Globalizarea: un fenomen voit sau cauzat de neştiință?

Filateliştii au constatat că legislația în vigoare este una şi aceeaşi, identică pentru oricare dintre bunurile mobile considerate ca potențiale obiecte de patrimoniu.

Acest lucru nu îl consider ca fiind unul normal, pentru că însăşi natura fiecărei categorii de obiecte ar impune reglementări diferențiate.

Timbrele nu au nimic în comun cu numismatica. Ele nu se pot "fura" din situri arheologice!

Timbrele au o istorie relativ recentă, apariția lor petrecându-se abia în 1840. Chiar de la începutul istoriei lor, toate timbrele au fost atent catalogate şi inventariate, solicitându-se chiar informări oficiale de la administrațiile poştale referitoare la existența unor timbre. Datorită acestui lucru, pe marginea timbrelor nu se pot face studii filozofice, că nu sunt tăblițele de la Sinaia. Fiecare timbru din lume, din orice țară şi din orice perioadă poate fi descris în jumătate de rând: numele catalogului

de referință, numărul de ordine al acestuia şi starea piesei (ştampilat sau neştampilat). Atât şi nimic în plus!

Lucrurile chiar ar fi fost mult mai simple şi (dacă stau şi mă gândesc bine) mulți bani plătiți pentru operații birocratice fără rost nu ar fi ajuns să fie cheltuiți.

În opinia mea (şi nu sunt singurul care o împărtăşeşte), legislația este necesar să fie diferențiată pentru fiecare categorie de bun mobil.

Actualele norme de clasare sunt complet aiuritoare şi total nepotrivite pentru timbre. Mai ales în condițiile în care nu există experți, legislația (de la un capăt la celălalt) este inaplicabilă, inoperantă şi pur şi simplu îşi bate joc de cetățean.

Am auzit afirmații că reglementările actuale au fost făcute în mod intenționat "la grămadă" pentru a exista portițe pentru unele categorii de obiecte. Personal nu mă pot pronunța, dar la câte s-au întâmplat în ultimii ani în țara asta nu m-ar mai mira nimic! Cred că cei care fac astfel de afirmații ar trebui să le facă în fața unui organ abilitat.

Domnilor, vă rugăm să nu ne mai puneți pe acelaşi picior cu arheologii amatori, cu detectoriştii, cu numismații şi cu comercianții de tablouri! Obiectul nostru de activitate nu are nimic în comun cu al lor! Este pur şi simplu anormal! Să răspundă fiecare separat pentru activitatea pe care o desfăşoară, cred că aceasta este soluția şi normală, şi morală.

Morală ar fi şi acceptarea discuției deschise şi constructive asupra acestor subiecte, deoarece există colecționari care mi-au declarat că le este frică să îşi exprime vreo opinie în mod public pentru că se tem că unele persoane ar putea adopta poziții neprincipiale (mai pe româneşte - ia să-l căutăm noi pe-ăsta ca să-i închidem gura).

Opinia unui coleg

Domnul **Gabriel Iliescu** este şi el colecționar şi, în opinia dânsului, multe belele care cad pe capul tuturor colecționarilor sunt cauzate de activitatea aşa-numiților

detectorişti. Pentru că nu are (încă) un blog personal, îi găzduiesc aici opinia, la cererea şi cu acceptul său. Pentru a se face o demarcaţie între cei doi autori, opiniile dlui Iliescu sunt scrise cu o culoare diferită.

Revenire cu privire la teledetecţie

Studiind legislaţia actuală civilă şi penală raportată la teledetecţie, dar nu numai, am remarcat de-a lungul timpului câteva aspecte. Vi le redau mai jos, menţionând că aceasta va fi şi ultima luare de poziţie pe care o voi face pe această temă, atât de discutată in ultimul timp.

Legislaţia privind vânzarea şi deţinerea detectoarelor de metal este destul de clară şi consider că şi adecvată, nu are rost să mă refer în continuare la ea.

O primă problemă pe care însă o găsesc este încadrarea descoperirilor cu detectorul de metal în cadrul descoperirilor arheologice întâmplătoare (Ordonanta nr. 43/2000 – Cap. I G).

Consider această încadrare forţată, deoarece atâta timp cât pleci să faci o detecţie cu detectorul se presupune elementul de intenţie. Spre deosebire de o descoperire făcută în condiţiile săpării unei fundaţii (de exemplu), unde chiar intervine caracterul întâmplător. Atâta timp cât scopul cercetării este chiar descoperirea bunului în cauză, eu unul consider că elementul "întâmplător" trebuie exclus.

Tot referitor la partea de teledetecţie (vă atrag atenţia că eu, unul, separ teledetecţia de săpătura efectuată pentru aducerea bunului descoperit la suprafaţă, considerându-le fapte separate), atrag atenţia că efectuarea unei teledetecţii pe un teren aparţinând unei entităţi fizice sau juridice, alta decât cea care face teledetecţia, fără aprobarea scrisă a acesteia, ar putea fi încadrată la tulburare de posesie.

Mai departe, mergem la săpătura propriu-zisă, efectuată pentru aducerea la suprafaţă a bunului descoperit. Nu iau în considerare partea care se referă strict

la contextual arheologic (l-am mai semnalat, l-au semnalat şi arheologii de meserie, respectiv prin săpăturile în cauză se pot distruge dovezi importante referitoare la bunul descoperit, dovezi care adeseori sunt mai importante decat bunul in sine), săpătura în cauză, efectuată pe un teren străin (aparţinând unei persone fizice de drept privat sau public sau unei simple persoane private fără consimţământul scris al acesteia) poate fi asimilat distrugerii.

Mergând mai departe, scoaterea bunului descoperit şi ridicarea lui în vederea predării fără acordul scris al proprietarului terenului poate fi asimilată furtului calificat. Şi, continuând raţionamentul, mă întreb (şi aici chiar voi avea nevoie să mă consult cu mai mulţi colegi şi jurişti) dacă nu cumva fapta muzeografilor care acceptă primirea bunurilor în cauză fără identificarea exactă a locului de proveniență şi a prezenței acordului explicit al proprietarului terenului în cauză nu constituie cumva complicitate şi tăinuire la furt calificat.

Cele enumerate mai sus se pot remedia foarte simplu corectând legislația actuală, respectiv:

- consider adecvată legislația actuala referitoare la deținerea şi comercializarea aparatelor de detecție;
- consider discutabilă încadrarea descoperirilor facute prin teledetecție în categoria descoperirilor arheologice întâmplătoare;
- consider obligatorie amendarea legislației referitoare la teledetecție cu prevederi care să specifice explicit obținerea acordul scris prealabil al proprietarului terenului pe care se efectuează teledetecția (în mod similar legislației franceze în domeniu);
- consider necesară interzicerea efectuării săpăturilor pentru aducerea la suprafață a bunului descoperit prin detecție fără avizul şi asistența unui arheolog atestat;
- nu sunt împotriva prevederii legale care acordă descoperitorului recompense pentru predarea bunului, atâta timp cât se acordă pentru o descoperire întâmplătoare (excluzându-se teledetecția), precum şi pentru teledetectie, numai atunci când cel care reclamă acordarea premiului deține şi acordul explicit al proprietarului terenului. Acordarea unei recompense fără verificarea existenței acordului în cauză ar trebui asimilata complicității şi tăinuirii la furt calificat.

Prin extindere, se poate cere la predarea bunurilor in cauză o declarație pe proprie răspundere a celui care a efectuat teledetecția şi descoperirea că are acordul scris al proprietarului terenului, urmând ca respectiva declarație să fie verificată de organele în drept.

Menționez că am făcut comentariile de mai sus consultând şi articolul scris de Liviu Iancu – "Detectoarele de metale şi goana după tezaure", după lecturarea căruia am remarcat inexistența oricăror referiri la proprietarul terenului pe care se efectuează teledetecția.Ca şi cum acest proprietar (care poate fi oricare cetățean al României) pur şi simplu nu are niciun drept asupra terenului pe care îl deține).